

Robert Vannoy , Manabii Wakuu, Hotuba ya 10

Mapitio

ya Isaya 28-30

Tulianza sehemu mpya ya Isaya wiki iliyopita kuelekea mwisho wa saa: sura ya 28 hadi 35. Nilitaja kwamba 28 hadi 35 inaonekana, kwa njia nyingi, kufanana na Kitabu cha Imanueli, ambacho kilikuwa sura ya 7 hadi 12; na inaonekana kwamba mazingira ya sura ya 28 ambayo tulianza kuyaangalia yalikuwa hotuba kwa mkutano wa viongozi wa nchi - wakuu wa nchi - na unakumbuka kwamba katika mistari ya kwanza, Isaya anazungumzia hukumu itakayokuja juu ya Efraimu, Ufalme wa Kaskazini - hasa juu ya Samaria, mji mkuu wa Ufalme wa Kaskazini. Ana lugha ya mfano inayozungumzia taji hilo la kiburi, la walevi wa Efraimu; akimaanisha Samaria, lakini hiyo itaharibiwa na mvua hii ya mawe - mafuriko haya ya maji mengi - ambayo ni marejeleo ya Ashuru. Lakini unapofika kwenye mstari wa saba, Isaya anabadilisha mwelekeo wa maneno yake kutoka kaskazini hadi kwa watu walioketi mbele yake anaposema, "Lakini hawa nao wamekosa kwa divai na kwa kileo, nao wamepotea - wamepotea katika maono, wanajikwaa katika hukumu."

Isaya 28:8-13 Wakuu Wamdhahiki Isaya – Isaya Ajibu – Lugha ya Kigeni

Itawafundisha

Sura ya 28, mstari wa 8: “Maana meza zote zimejaa matapiko na uchafu.” Na kisha unapata jibu – ama kile ambacho viongozi hawa walijibu au angalau kile walichokuwa wakifikiria – na hiyo ni mstari wa tisa na unaofuata: “Atamfundisha nani maarifa? Atawafundisha nani kuelewa? Kwa wale walioachishwa maziwa na kunyonya? Kwa maana amri lazima iwe juu ya amri, amri juu ya amri; mstari juu ya mstari, mstari juu ya mstari; hapa kidogo, pale kidogo.” Kama nilivyosema katika mstari wa kumi, kwa Kiebrania, maneno hayo yamechaguliwa kwa thamani yake nzuri: ni *sav lesav* , *kav lekav* , karibu kama usemi wa mtoto au mtoto mchanga. Kwa hivyo wakuu hawa wanamdhahiki Isaya: “Kwa nini unatujia na

aina hii ya mazungumzo ya kitoto? Kwa nini unatutendea hivi? ” Na kisha jibu la Isaya ni, “Kwa midomo migeni na ulimi mwingine, ikiwa hutasikiliza mafundisho yaliyo wazi ya BWANA, atakujia na midomo migeni na ulimi mwingine” – yaani lugha ya wavamizi wa kigeni wa Ashuru. Na mstari wa 13 unasema, “Ndipo neno la BWANA litakapokuwa *kav lekav , sav lesav* – itakuwa kama upuuzi uliokuwa ukinishutumu kwa kuzungumza nawe. Kwa hivyo hapo ndipo tulipoishia mwishoni mwa kipindi kilichopita. Hilo linatuleta kwenye mstari wa 13.

Isaya 284-22 – Hotuba kwa Yerusalemu Muungano wa Wakuu na Ashuru

Nadhani mistari ya 14 hadi 22 inaweka wazi kwamba usuli ambao nimekuwa nikipendekeza hadi hapa ndio njia halisi ya kuelewa sura hii. Angalia kile 14 inasema - 14 inasema: "Kwa hiyo lisikieni neno la BWANA, enyi watu wenye dharau mnaowatawala watu hawa walioko Yerusalemu." Tazama, hotuba hii ni kwa viongozi: enyi watu mnaowatawala watu hawa - viongozi, wakuu wa nchi. Rudi kwenye sura ya 7 hadi 12, kitabu cha Imanueli; alikuwa mfalme, alikuwa Ahazi. Sasa unazungumzia viongozi wa nchi. "Sikieni neno la BWANA, enyi watu wenye dharau mnaowatawala waaminifu walioko Yerusalemu. Kwa sababu mlisema, 'Tumefanya agano na mauti na tumepatana na kuzimu . Pigo lifurikalo litakapopita, halitatumia; kwa maana tumefanya uongo kuwa kimbilio letu; tumejificha chini ya uongo.'" Hapa tena, nadhani una maelezo ya mawazo ya wakuu hawa: wazo lao ni kwamba wamefanya agano hili na mauti; Wanakubaliana na kuzimu, na nadhani kile kinachorejelewa ni kwamba wamefanya muungano na Ashuru - taifa lisilomcha Mungu la Ashuru - huo ndio ulinzi wao. Lakini wazo lao ni kwamba *tutapata ulinzi wakati Ashuru atakapokaribia. Kwa sababu tumefanya uongo kuwa kimbilio letu; tumejificha chini ya uongo* . Kwa hiyo wanahisi kwamba wako salama.

Jiwe la Msingi la Mungu [Masihi]

Lakini mstari wa 16 unasema, “Kwa hiyo, BWANA asema hivi: Tazama, naweka

jiwe la msingi katika Sayuni, jiwe lililojaribiwa, jiwe la pembeni la thamani, msingi ulio imara; yeye aaminiye hatafanya haraka.”

Nadhani kile 16 inasema ni kwamba Bwana - tofauti na wanavyofikiria - Bwana anasema ulinzi pekee uko katika jiwe la msingi ambalo Mungu Mwenyewe ameweka. Na hilo ni nini? Nadhani katika hatua hii tungesema hiyo ni imani katika utoaji wa Mungu, na mapenzi yake pekee ndiyo salama. Imani katika utoaji wa Mungu ndiyo usalama pekee wa Israeli. "Aaminiye hatafanya haraka"; yaani, aaminiye hatakuwa na subira, bali atamtumaini BWANA. Sasa, utoaji huo wa Mungu kwa ajili ya usalama wa Israeli unapata kiini chake hatimaye katika nafsi na kazi ya Masihi. Kwa kweli unarudi kwenye wazo lile lile katika Isaya 7 hadi 11, utoaji wa Imanueli. Kwa hivyo nadhani hapa una kile unachoweza kukiita "rejeleo la Masihi lililofunikwa" - si wazi na dhahiri, bali ni rejeleo la Masihi lililofunikwa.

Kwenye nukuu zako - ukurasa wa 20, katikati ya ukurasa chini ya ufafanuzi wa JA Alexander kuhusu unabii wa Isaya - aya ya kwanza, ambayo ni kutoka ukurasa wa 454 wa ufafanuzi wake. Mwanafunzi: “Ukurasa gani tena?” 454. Iko kwenye ukurasa wa 20 wa marejeleo, lakini aya hiyo ya kwanza unaweza kutambua inatoka ukurasa wa 454. Kwa bahati mbaya, nambari za kurasa ziliachwa nje ya jambo hili, ambapo marejeleo haya yanatoka - yako chini ya ingizo la bibliografia lakini hayako pamoja na kila aya, kwa bahati mbaya ... Lakini aya hiyo ya kwanza inatoka ukurasa wa 454 ambapo Alexander anasema, "Unatumaini usalama katika udanganyifu wako mwenyewe. Kinyume chake, mimi huweka msingi imara na hakuna mwingine unaoweza kuwekwa. Msingi huu si hekalu (Ewald), wala sheria (Umbreit), wala Sayuni yenyewe (Hitzig), wala Hezekia (Gesenius), bali ni Masihi, ambaye inatumika kwake mara kwa mara na waziwazi katika Agano Jipya. Warumi 9:33 - ukiangalia katika Warumi 9:33, [inasema], "Kama ilivyoandikwa: 'Tazama, naweka katika Sayuni jiwe la kujikwaa, mwamba wa kukwaza; Kila amwaminiye hataaibika.’” Na 1 Petro 2:6: “Kwa hiyo imo pia katika Maandiko, ‘Tazama, naweka jiwe kuu la pembeni

katika Sayuni, teule, la thamani; amwaminiye hataaibika.” Na hilo hakika liko katika muktadha unaomrejelea Kristo waziwazi. Kwa hivyo tena unaingia katika swali hili, Isaya alielewa kiasi gani kwamba hili lilikuwa ni marejeleo kwa Masihi? Sina uhakika sana, na sina uhakika sana kwamba watu wa wakati wa Isaya wangepata wazi aina fulani ya marejeleo ya Masihi, lakini kanuni unayoiona ni ukweli , ni ile ile: kuamini utoaji wa Mungu ni usalama wa Israeli, na hatimaye, unaotoka kwa Imanueli, kutoka kwa Kristo mwenyewe.

“Fanya Haraka” au “Fanya Aibu” (Tazama Rum. 9:33)

Hebu tuangalie neno la Kiebrania la "haraka." Ni, umoja wa tatu wa kiume. Hilo linamaanisha "kuharakisha." Sasa linaweza kueleweka kwa maana hii - kama NIV inavyosema: "Mtu anayeamini hatakata tamaa kamwe..." Ona labda, labda ni nini kilicho nyuma ya tafsiri hiyo ... Septuagint inatafsiri kwamba "haitaaibika," ambayo ni karibu zaidi, unaona, na "haitaaibika kamwe." Septuagint inasema, "haitaaibika." Hiyo ndiyo njia Warumi 9:33 inavyoinukuu - "haitaaibika" - na kwa hivyo swali ni jinsi gani "unaona aibu" kutokana na "kufanya haraka"? Na labda ni kwa maana hii: "yeye aaminiye hataharakisha" kwa maana fulani hatakuwa na subira, ingawa utekelezaji wa ahadi umechelewa. Hatakuwa na subira - yaani, fanya haraka kwa maana hiyo - lakini amini ahadi hata ingawa utimilifu na utekelezaji wake unaweza kuchelewa. Nadhani "kuona aibu" kunaongeza wazo kwamba matumaini ya mwamini hayatakatishwa tamaa; hawataaibika, matumaini yao hayatakatishwa tamaa. Nadhani kuna kufanana kwa karibu kati ya mawazo hayo, lakini msisitizo ni tofauti kidogo... labda [NIV] inaathiriwa na tafsiri ya Septuagint, na nukuu ya Agano Jipya inasisitiza kipengele hicho cha wazo "fanya haraka" kwa maana hiyo. Gesenius anasema kwamba kitenzi cha Kiebrania, kwa msingi wa mzizi wa Kiarabu, hakimaanishi tu "haraka," bali pia "ona aibu." Hiyo ingekuwa mwelekeo mwingine, lakini sina uhakika sana kuhusu uhalali wa hilo - kumvutia Kiarabu kwa maana mbili ya neno hilo.

Isaya 28:17 Mto Unafurika Mahali pa Kujificha

Sawa, mstari wa 17: “Nami nitaweka haki kuwa kamba, na haki kuwa timazi, na mvua ya mawe itafagilia mbali kimbilio la uongo, na maji yatafurika mahali pa kujificha.” Kwa sababu Israeli inakataa kumtumaini BWANA wao – kutafuta msaada na ulinzi wao kupitia mpango wa Mungu wa kuamini na kuamini – kwa sababu wanakataa hilo, watalazimika kukutana na hukumu ya mstari huu, ambapo Isaya tena analinganisha kuja kwa Waashuri na mto mkubwa utakaojaa nchi. Maji yatafurika mahali pa kujificha. Hiyo ni sawa, unakumbuka, na sura ya nane, mstari wa saba na wa nane, ambapo Isaya alisema, “Maji ya mto ni mengi na mwenye nguvu - hata mfalme wa Ashuru katika utukufu wake wote, atapanda juu ya mifereji ya maji ili kufurika kingo zake, apite kati ya Yuda, afurike, avuke, anyooshe hata shingoni.” Tazama aina hiyo hiyo ya pendekezo hapa, na bila shaka, mvua ya mawe ndiyo aliyoizungumzia kama ikiharibu Samaria ili hukumu ije na kufurika mahali pa kujificha.

Isaya 28:18-20 Agano na Kifo = Ashuru, Kutowezekana kwa Vyanzo vya Usalama vya Binadamu

Mstari wa 18: “Na agano lenu na mauti” – mpango huu mlio nao na Waashuri – “agano lenu na mauti litabatilika; mapatano yenu na kuzimu hayatasimama, pigo lifurikalo litakapopita, nanyi mtakanyaga-kanyagwa nalo.” Mpango huo hautakuwa na maana kwa sababu Waashuri watavamia Yuda pamoja na Ufalme wa Kaskazini.

Mstari wa 19 na 20: “Tangu wakati itakapotoka, itawachukua ninyi; maana itapita asubuhi baada ya asubuhi mchana na usiku; itakuwa ni huzuni tu kuelewa habari hiyo. Kwa maana kitanda ni kifupi kuliko mtu awezavyo kujinyoosha juu yake, na kifuniko ni chembamba kuliko awezavyo kujifunika.” Biblia ya NIV inasema, “Kitanda ni kifupi mno kujinyoosha juu yake, blanketi ni nyembamba mno kujifunika.” Ni mfano wa kutowezekana kwa kupata usalama kwa rasilimali

za binadamu bila Mungu . New Bible Commentary inasema kuhusu mstari wa 20 - mstari wa 20 ni mstari wa kuvutia - inasema, “Hili ndilo neno la mwisho kuhusu rasilimali zinazoshindwa vibaya.” Neno la mwisho kuhusu rasilimali zinazoshindwa vibaya. Nina hakika nyote mmewahi kuwa na uzoefu wa kujaribu kulala kwenye kitanda ambacho ni kifupi sana au mna baridi na mna blanketi ambayo hamwezi kuizunguka, na ni aina ya uzoefu unaokatisha tamaa. Naam, ndivyo mpango wa Israeli na Waashuri utakavyokuwa.

Vipi kuhusu blanketi nyembamba sana kukufunika? Nilipigiwa simu na mwanangu wiki hii; alitumia wiki nzima iliyopita, ambayo ilikuwa likizo yake ya masika - huyu ni mwanangu Mark ambaye ni mtoto wa majini - aliingia kuchunguza Sierra Nevadas wiki iliyopita na kutembea kutoka bonde la Yosemite kwa futi 7-8,000 akiwa na viatu vya theluji katika futi 1.5 na futi 1.5. Theluji ilianguka kila usiku walipokuwepo, kwa hivyo karibu waliganda. Hata kwa kila kitu - nguo zote alizokuwa amevaa - na kisha, katika begi lake la kulalia, ambalo ni begi zuri la kulalia, bado alikuwa baridi. Labda alipitia kitu kama hicho. Alisema kwamba ungeweka hema lako, [na] asubuhi ungekuwa chini ya futi 1.5. Joto la mwili lingekuyeyusha chini nadhani, lingezama kwenye theluji. Hiyo ilikuwa mstari wa 20.

Isaya 28:21-22 Hukumu ya Mungu kwa Israeli

Mstari wa 21 na 22: “Kwa maana BWANA atainuka kama katika Mlima Perasimu ; ataghadhibika kama katika bonde la Gibeoni – ili afanye kazi yake, kazi yake ya ajabu, na kulitimiza tendo lake, tendo lake la ajabu. Basi sasa msiwe wenye kudharau, mikono yenu isije ikaimarishwa; kwa maana nimesikia kwa BWANA, Mungu wa majeshi, uharibifu uliokusudiwa juu ya dunia yote”. “Dunia” ni neno la Kiebrania *eretz* , ningesema “nchi, nchi,” labda. Sidhani kama ni la kimataifa wakati huo.. ... Lakini 21 na 22... Katika 21 una dokezo la mauaji ya Wafilisti chini ya Daudi. “BWANA atainuka kama katika Mlima Perasimu .” 1 Mambo ya Nyakati 14:11 na 16 inazungumzia mauaji ya Wafilisti na Daudi

kupitia nguvu za BWANA. Na kisha ushindi wa Yoshua juu ya muungano wa Wakanaani – “Atakasirika kama katika Bonde la Gibeoni.” Hapo ndipo katika Yoshua sura ya kumi – hapo ndipo ulipopata ombi la Yoshua kwa jua kusimama tuli na kuhusu ushindi huo ambao BWANA aliwapa Wakanaani. Lakini angalia jinsi hii inavyofanya kazi katika mstari wa 20: “BWANA atainuka kama katika Mlima Perasimu ; ataghadhibika kama katika Bonde la Gibeoni; bali afanye kazi yake, kazi yake ya ajabu.” Sasa, hukumu ya Mungu si juu ya Wafilisti au juu ya Wakanaani. Ni juu ya Israeli; ni juu ya Yuda; kwa hivyo ni kazi yake ya ajabu— hukumu yake imewageukia watu wake mwenyewe. Sio kile ambacho Waisraeli wangetarajia—kwamba hukumu yake iwajie. Kwa hivyo anasema acheni kudhihaki, kwa hivyo – la sivyo adhabu itakuwa mbaya zaidi, “kwa maana BWANA amekusudia kuihukumu nchi yote.”

Katika mstari wa 22, NIV, nadhani ina tafsiri bora zaidi: “Acheni dhihaka zenu la sivyo minyororo yenu itakuwa mizito zaidi. BWANA, BWANA Mwenye Nguvu Zote, ameniambia kuhusu uharibifu uliopangwa dhidi ya nchi yote.”

Isaya 28:23-29 Mungu Anapanga Kama Mkulima Anavyofanya Na kisha tunafika mwisho wa sura, mstari wa 23 hadi 29, ambao ni kitengo tofauti katika lugha ya mfano na ni vigumu kidogo kupanga jinsi hii inavyolingana na kile kinachotangulia katika sura hiyo. Nitatoa mapendekezo, lakini acha niisome kwanza. Nitaisoma kutoka NIV: “Sikilizeni na msikie sauti yangu; sikilizeni na msikie ninachosema. Mkulima akilima kwa ajili ya kupanda, je, hulima daima? Je, huvunja - huendelea kuvunja na kung’oa udongo? Akiisha kusawazisha uso, je, hapandi jira na kutawanya jira ? Je, hapandi ngano mahali pake, na shayiri katika shamba lake, na kusemethi katika shamba lake? Mungu wake humfundisha na kumfundisha njia sahihi. Karavani haipurwi kwa sleji, wala gurudumu la gari halizungushwi juu ya jira . Karavani hupigwa kwa fimbo, na bizari kwa fimbo. Nafaka lazima isagwe ili kutengeneza mkate, ili mtu asiendeleo kuipura milele. Ingawa huendesha magurudumu ya gari la kupuria juu yake, farasi wake

hawaisagi. Haya yote pia yanatoka kwa BWANA Mwenye Nguvu Zote, ni ya ajabu katika shauri, ni ya ajabu katika hekima.”

Inaonekana kwangu katika 23 na 26 - sehemu ya kwanza - kwamba wazo ni kwamba Mungu si mfanya kazi anayefanya mambo kwa njia isiyo na mpangilio. Na , bila shaka, anatumia mfano hapa wa jinsi mkulima anavyofanya kazi yake, lakini Mungu si mfanya kazi anayefanya mambo kwa njia isiyo na mpangilio. Ana mipango iliyowekwa kwa uangalifu na anaifanyia kazi kwa njia inayolingana na nyenzo anazofanyia kazi. Ana mipango makini; anaifanyia kazi kwa njia inayolingana na nyenzo anazofanyia kazi. Kwa hivyo mkulima halimi milele. Mkulima anapolima kwa ajili ya kupanda, je, analima daima? Hapana, halimi milele. Baada ya kulima, anapanda mbegu. Kwa hivyo Mungu anapomaliza na hatua hii ya sasa ya kushughulika na watu wake, ataanza hatua inayofuata. Hatalima milele; pia atapanda. Hatapanda milele, lakini pia atavuna kwa wakati unaofaa. Kwa hivyo inaonekana kwangu kwamba kuna mlinganisho unaotolewa hapa kati ya jinsi Mungu anavyoshughulika na watu wake na jinsi mkulima anavyoshughulika na hatua mbalimbali za kazi yake ya kilimo. Mungu amewalinda Yuda, lakini hawapaswi kufikiria kwamba atafanya hivyo milele ikiwa wataendelea katika kutoamini na kutotii, ataleta hukumu. Atakapoleta hukumu, hiyo pia haitakuwa milele. BWANA ataendelea hadi hatua inayofuata. Lakini mbinu ya mkulima inaonekana kuwa mfano wa jinsi Mungu anavyoshughulika na watu wake.

Lakini unapofikia mstari wa 27 hadi 29 - hasa 27 na 28 - mkulima hushughulika tofauti na aina tofauti za bidhaa. Karavani haipurwi kwa sleji, wala gurudumu la mkokoteni halipitishwi juu ya jira . Karavani hupigwa kwa fimbo, bizari kwa fimbo, na kadhalika. Mkulima hushughulika tofauti na aina tofauti za bidhaa, kwa hivyo Mungu hushughulika tofauti na wale walio nje ya agano lake kuliko anavyoshughulika na wale ambao ni watu wake. Na katika muktadha huo, nadhani jambo moja katika suala hilo linaloonekana wazi ni kwamba atawaadhibu watu wake, atawaadhibu, atawahukumu, lakini hatawaangamiza hatimaye.

Atawapa watu wake adhabu, lakini si uharibifu wa mwisho.

Nadhani zaidi ya hayo yamo katika mfano huu, lakini ningefikiri kwamba ndio, nadhani hilo limejumuishwa ndani yake. Sidhani kama ni hilo tu hasa, bali kwamba Mungu atapitia hatua mbalimbali ili kushughulika na watu wake kwa nyakati na njia tofauti na katika hatua hii, kwa sababu ya kutotii kwao, hilo huleta hukumu.

Zaidi nje ya muktadha - kanuni inayoonekana katika mfano wa mistari ya 27-28 ni aina tofauti za vifaa vinavyoshughulikiwa kwa njia tofauti na mkulima. Sasa, katika muktadha huu umekuwa na kauli kuhusu Ashuru, msitu ukikatwa ili usije ukaota tena. Hata hivyo, Israeli itahukumiwa na itahukumiwa, kwa hivyo inaonekana kwangu, kwamba hiyo ni moja ya matumizi yanayowezekana ya kanuni hiyo - jinsi Mungu anavyoshughulika na Israeli. Ni vigumu, sehemu hii.

Isaya 29:1 Arieli

Sawa, twende kwenye sura ya 29. Inaanza, “Ole wako, Arieli, Arieli, mji alioishi Daudi.” Arieli hiyo inaonekana wazi kuwa jina linalotumika kwa Sayuni, au Yerusalemu. “Ole wako, Arieli, mji alioishi Daudi.” Swali ni: neno hilo linamaanisha nini? Baadhi wamependekeza kwamba linatokana na mzizi wa Kiebrania *arieli*, simba, na kwa hivyo una “simba wa Mungu.” Lakini basi kuna mzizi wa Kiarabu unaopendekeza kwamba maana ya Arieli ni “makaa” au “mahali pa moto.” Katika muktadha huo inaonekana kufaa zaidi, makaa au mahali pa moto pa Mungu, lakini hilo linatokana na mfano wa Kiarabu. Unaona, ukisoma zaidi, “Ole wako, Arieli, Arieli, mji alioishi Daudi. Ongeza mwaka kwa mwaka; acha mzunguko wako wa sherehe uendelee. Lakini nitauzingira Arieli; ataomboleza na kuomboleza, atakuwa kwangu kama mahali pa moto wa madhabahu.” Tafsiri ya NIV hapo inasema Kiebrania kwa "mahali pa moto wa madhabahu" inasikika kama Kiebrania kwa Arieli. Kwa hivyo Arieli anapaswa kupata shida na shida.

Lakini si kitu ambacho kitadumu milele au kuharibiwa kabisa. Unasoma katika mstari wa tatu, "Nitapiga kambi dhidi yako pande zote; nitakuzunguka kwa

minara; nitaweka ngome zangu za kuzingira dhidi yako. Ukishushwa chini, utazungumza kutoka ardhini; maneno yako yatatoka mavumbini. Sauti yako itatoka kama mzimu kutoka ardhini; maneno yako yatanong'ona kutoka mavumbini mwako." Kwa hivyo katika mistari minne ya kwanza una mji uliozingirwa, umepondwa chini, ukiteseka chini ya hukumu. Lakini basi una mabadiliko ya hali hiyo katika mstari wa tano hadi wa nane. Tano hadi nane inasema, "Lakini adui zako watakuwa kama vumbi laini, na majeshi ya wakatili kama makapi yaliyopeperushwa. Ghafla, kwa ghafla, BWANA Mwenye Nguvu atakuja na ngurumo na tetemeko la ardhi na kelele kubwa, na dhoruba za upepo, tufani, na miali ya moto ulao. Ndipo makundi ya mataifa yote yanayopigana na Arieli, yanayomshambulia katika ngome yake na kumzingira, yatakuwa kama ndoto, na maono ya usiku – kama vile mtu mwenye njaa aotavyo kwamba anakula, lakini anaamka, na njaa yake inabaki; kama vile mtu mwenye kiu aotavyo kwamba anakunywa, lakini anaamka amezimia, na kiu yake haizimiki. Ndivyo itakavyokuwa kwa majeshi ya mataifa yote yanayopigana na Mlima Sayuni." Kwa hivyo katika mstari wa tano hadi wa nane, ingawa Yuda haina uwezo wa kujiokoa – na nadhani hapa marejeleo bado ni kwa wavamizi wa Ashuru, ingawa ni wingi wa mataifa, na majeshi ya mataifa yote... Inaonekana kwangu, katika muktadha, bado tunazungumzia kuhusu uvamizi huo wa Ashuru dhidi ya Yuda.

Bwana Atalinda Yuda   Baadhi ya marejeleo yanayoonyesha mataifa mengine yalijiunga na uvamizi wa Waashuri dhidi ya Yuda, lakini sioni hilo. Lakini inaonekana kwangu kwamba hilo ndilo linaloonekana. Lakini ingawa hawana uwezo dhidi ya shambulio hilo, Mungu atalinda Yuda. Unaona Anasema, "Ghafla, mara moja, BWANA atakuja," na mstari wa tano unasema, "Adui zako watakuwa kama vumbi laini, na vikosi vya wakatili kama makapi yanayopeperushwa." Kwa hivyo, unapofikia mstari wa saba na wa nane, itaonekana kwa mfalme wa Ashuru kama mtu mwenye njaa ambaye amekuwa amelala, akiota chakula kizuri, na anaamka na kugundua kuwa hana chochote. Ashuru anafikiri, *tazama, tuna Yuda,*

tuna Yerusalemu , lakini BWANA anaingilia kati na Waashuri wanalazimika kujiondoa katika wakati wa Hezekia kama tunavyosoma baadaye katika kitabu cha Isaya. Kwa hivyo nadhani unaona utimilifu wake halisi katika Isaya sura ya 37, wakati wa Hezekia Senakeribu anapokuja dhidi ya Yuda, anaapa kuichukua Yerusalemu lakini kisha analazimishwa kurudi nyuma.

Isaya 29:9-12 Walimwacha Bwana na Neno lake

Sawa, mstari wa 9 hadi 12: “Shangazi na kustaajabu, jiponyeni na msione; mlevi, lakini si kwa divai, tangatanga, lakini si kwa pombe. BWANA amewaletea usingizi mzito: Amewafumba macho yenu (manabii); Amewafunika vichwa vyenu (waonaji). Kwako maono haya yote si kitu ila ni maneno yaliyofungwa kwenye gombo. Na ukimpa mtu anayeweza kusoma kitabu hicho na kumwambia, ‘Tafadhali soma hiki,’ atajibu, ‘Siwezi; kimetiwa muhuri.’ Au ukimpa mtu asiyeweza kusoma kitabu hicho, na kusema, ‘Tafadhali soma hiki,’ atajibu, ‘Sijui kusoma.’” 9 hadi 12 – inaonekana kwangu kwamba kile ulicho nacho ni kuendelea kulaani viongozi wa nchi, wakuu. Wamelewa divai; kama tunavyosoma katika sura ya 28, mstari wa 7, pia wamekosa kwa divai, kwa vinywaji vikali; Wameondolewa njiani - kwa hivyo wamelewa divai, lakini anasisitiza hapa kwa kuongeza, katika mstari wa tisa, kwamba wamelewa lakini si divai. "Shangaa na kushangaa, jiponyeni, msione; mlevi, lakini si divai; tangatanga, lakini si bia."

Sasa anachomaanisha ni kwamba wamemwacha Mungu. Wana kitabu mbele yao na wanaweza kukisoma kwa urahisi, lakini wanakataa kufanya hivyo. Wana kitabu hiki ambacho nadhani kinarejelea Neno la Mungu, nao wanaweza kukisoma, lakini “Ukimpa mtu anayeweza kusoma kitabu hicho na kumwambia, ‘Soma hiki,’ anasema, ‘Siwezi, kimetiwa muhuri.’ Na ukimpa mtu ambaye hawezi kusoma na kusema, ‘Soma hiki,’ anajibu, ‘Sijui kusoma.’” Wana udhuru. Mtu anayeweza kusoma hajisumbui kuvunja muhuri ili kukisoma. Yule ambaye hawezi kusoma hajisumbui kukipeleka kwa mtu ambaye anaweza kusoma, ili akisome. Hawapendi kusoma; hawapendi Neno la BWANA, kwa hivyo wako katika

usingizi mzito—wamelewa lakini si kwa divai; wamemwacha BWANA na hawana nia na Bwana. Kwa hivyo inaonekana kwangu hiyo ndiyo hali hadi mwisho wa mstari wa 12.

Isaya 29:13-24 Israeli Yapanga Njama na Ashuru, Walifikiria Wao Ndio Mfinyanzi

Mistari ya 13 hadi 24: kifungu cha kuvutia sana, ambacho ni vigumu sana kukitafsiri. Nitatoa pendekezo. Unaweza kufikiria. Inaonekana kwangu kwamba kinachohusika katika 13 hadi 24 ni aina ya muda mrefu ya mtazamo wa macho ya ndege kuhusu Mungu - wa mpango wa Mungu kwa watu wake katika siku zijazo unaosonga mbele zaidi ya hali ya sasa - wakati wa Ahazi na Hezekia. Hebu tusome, kisha nitatoa maoni kadhaa juu yake. Kumi na tatu: “BWANA asema: Watu hawa hunikaribia kwa vinywa vyao, na kuniheshimu kwa midomo yao, lakini mioyo yao iko mbali nami. Kuniabudu kwao kumeundwa tu kwa sheria zinazofundishwa na wanadamu. Kwa hivyo, mara nyingine tena nitawashangaza watu hawa kwa mshangao juu ya mshangao; hekima ya wenye hekima itapotea, akili ya wenye akili itatoweka. Ole wao wanaozama katika vilindi vya juu ili kumficha BWANA mipango yao, wanaofanya kazi zao gizani na kufikiri, ‘Nani atuonaye? Nani atajua?’ Mmegeuza vitu chini, kana kwamba mfinyanzi anafikiriwa kuwa kama udongo. Je, kilichoumbwa kitamwambia yule aliyekiumba, 'Hakuniumba'? Je, chungu kinaweza kusema kuhusu mfinyanzi, 'Hajui chochote?' Baada ya muda mfupi sana, je, Lebanoni haitageuzwa kuwa shamba lenye rutuba na shamba lenye rutuba litaonekana kama msitu? Siku hiyo viziwi watasikia maneno ya kitabu, na macho ya vipofu yataona kutoka gizani na gizani. Wanyenyekevu watafurahi tena katika BWANA; wahitaji watafurahi katika Mtakatifu wa Israeli. Wakatili watatoweka, wenye dharau watatoweka, na wote wenye jicho la uovu watakatwa - wale ambao kwa neno humfanya mtu aonekane kuwa na hatia, wanaomnasa mtetezi mahakamani na kwa ushuhuda wa

uongo wanamnyima haki asiye na hatia. Kwa hiyo, hivi ndivyo BWANA, aliyemkomboa Ibrahimu, anavyowaambia nyumba ya Yakobo: 'Yakobo hataaibika tena; nyuso zao hazitabadilika rangi tena. Watakapoona miongoni mwao watoto wao, kazi ya mikono yangu, watalitakasa jina langu; watakiri utakatifu wa Mtakatifu wa Yakobo, nao wataamcha Mungu wa Israeli. Wale waliopotoka rohoni watapata ufahamu; wale wanaolalamika watakubali mafundisho.'" Sasa, nadhani unachokiona hapa ni BWANA anatangaza kwamba atafanya kazi ya ajabu miongoni mwa watu wake.

Sasa, ukisoma katika King James, mstari wa 14, unasoma, "Kwa hiyo, tazama, nitaendelea kufanya kazi ya ajabu kati ya watu hawa, kazi ya ajabu na ya ajabu. Lakini hekima ya watu wao wenye hekima itaangamia." Biblia ya NIV inasema, "Nitawashangaza watu hawa kwa ajabu juu ya ajabu." Lakini jambo la kushangaza litatokea, kazi ya ajabu. Atasababisha hekima ya wenye hekima kuangamia; hekima ya wenye hekima itaangamia, akili ya wenye akili itatoweka." Hiyo ni mstari wa 14.

Nadhani mstari wa 15 ni dokezo tena kwa mpango huu katika hali ya haraka ya kuikomboa nchi kwa muungano na nguvu za uovu. Kumi na tano unasema, "Ole wao wanaozama katika vilindi vya juu ili kumficha BWANA mipango yao, wanaofanya kazi zao gizani na kusema, 'Nani anayeona haya? Nani atakayejua?'" *Tutafanya mpango huu na Waashuri, tutapata usalama wetu hapo; unafanywa kwa siri – ni nani atakayejua?* Lakini kisha mstari wa 16 na 17: Israeli inatenda kana kwamba wao ni mfinyanzi badala ya wao wenyewe kuwa udongo na BWANA ni mfinyanzi. Inageuza vitu chini. Unaona, unageuza vitu chini; mfinyanzi alifikiriwa kuwa kama udongo, ambao, "Je, kilichoumbwa kitamwambia yeye aliyekiumba, 'Hakuniumba?'" Wanatenda kama wao ni mfinyanzi badala ya kuwa udongo na BWANA ni mfinyanzi, na Mungu ataonyesha kwamba yeye ndiye mfinyanzi na wao ni udongo kwa kufanya mabadiliko haya makubwa – kupindua hali za sasa.

Isaya 29:17 Lebanoni Iligeuzwa Kuwa Shamba Lenye Rutuba [sio Israeli] Na inaonekana kwangu kwamba hiyo ndiyo msingi wa kauli muhimu katika kifungu hiki chote, ambayo ni ya mfano katika mstari wa 17. Na jinsi unavyotafsiri 17 itakuwa - kuamua jinsi unavyotafsiri sehemu kubwa ya kifungu hiki. Unaona, 17 inasema, "Kwa muda mfupi, je, Lebanoni haitageuzwa kuwa shamba lenye rutuba na shamba lenye rutuba litaonekana kama msitu?" Sasa inaonekana kwangu kwamba kinachosemwa hapo ni kwamba Israeli imekuwa shamba lenye rutuba, shamba lenye rutuba. Israeli imekuwa shamba la mizabibu ambalo BWANA amelima. Ametumia uangalifu wake na upendo wake kwa wingi, alichimba kuhusu shamba la mizabibu, alilihifadhi. Mataifa ni kama misitu ya Lebanoni, nje ya agano la Israeli. Na sasa atafanya kazi hii nzuri ya mstari wa 14 - kazi ya ajabu. Na ni nini? Lebanoni itageuzwa kuwa shamba lenye rutuba, na shamba lenye rutuba litachukuliwa kama msitu. Kwa hivyo inaonekana kwangu kwamba mstari wa 17 unasema kwamba watu wa Israeli watatendewa kana kwamba walikuwa nje ya agano la Mungu huku wale ambao hapo awali walikuwa nje ya agano wataletwa katika nafasi miongoni mwa watu wa Mungu. "Kwa muda mfupi, je, Lebanoni haitageuzwa kuwa shamba lenye rutuba, na shamba lenye rutuba litaonekana kama msitu?"

Isaya 29:18 Wale Walio Nje ya Agano Wameletwa Sasa, hilo limeendelezwa zaidi katika mstari wa 18 - angalau ikiwa unakubali uelewa huo wa takwimu. Nadhani kila wakati kuna kiwango fulani cha kutokuwa na uhakika unapofikia takwimu na kile ambacho takwimu hiyo inawakilisha, na kumekuwa na mapendekezo mengine kuhusu kile ambacho takwimu hiyo inawakilisha. Lakini ukiona hivyo kwa njia hiyo, wazo ni Imeendelezwa zaidi katika mstari wa 18: "Siku hiyo viziwi watasikia maneno ya kitabu, na macho ya vipofu yataona kutoka gizani na gizani." Unaona mapema katika sura hiyo nyuma katika mstari wa 11 na 12, tumeambiwa kwamba watu walio na sheria ya Mungu na wanaweza kuisoma – wanakataa kufanya hivyo. Watu wa Mungu mwenyewe: wanatoa udhuru wa kila

aina – hawapendi kusikia Neno la BWANA, na hapa katika mstari wa 18 unasoma kwamba wale ambao ni viziwi sasa watapewa fursa ya kusikia. “Siku hiyo viziwi watasikia maneno ya kitabu, na wale walio vipofu watapewa kuona. Macho ya vipofu yataona kutoka gizani na gizani.” Kwa hivyo mataifa ambayo yamekuwa nje ya agano la Mungu yataletwa, macho yao yafumbuliwe, masikio yao yafumbuliwe, na kuchukua nafasi yao miongoni mwa watu wa Mungu.

Inaonekana kwangu kwamba picha hapa inaonyesha aina ile ile ya kitu kama ile picha katika Warumi 11 ya mzeituni, ambapo baadhi ya matawi yalivunjwa na matawi haya ya mwituni yakapandikizwa mahali pake. Nadhani unaweza kuona kiasi fulani cha kufanana hapa pia kati ya kile kinachozungumziwa hapa na kile tulichokipata katika Isaya sura ya saba. Kumbuka kwa kitu hicho cha Siria-Efraimu na ujumbe wa Isaya kwa mfalme Ahazi: katika Isaya saba, Mungu alimkemea Ahazi na kusema kwamba katika wakati wa Mungu mwenyewe, atambadilisha Ahazi, mfalme asiyestahili, na mkaaji anayestahili wa kiti cha enzi cha Daudi - pamoja na Imanueli. Na hapa katika sura ya 29, anawakemea viongozi waovu wa nchi, wakuu, kwa kutojali kwao Neno la Mungu, kutojali kwao, visingizio vyao, na kwa kweli anasema, *mtabadilishwa na wale mnaowaona kuwa nje ya mzunguko wa watu wa Mungu* . Kwa hivyo katika siku hiyo viziwi watasikia maneno ya kitabu, na macho ya vipofu yataona kutoka gizani na gizani.

Isaya 29:19-22

Mstari wa 22—naam—sikutoa maoni... Acha niende zaidi ya 19 hadi 21; tunaweza kurudi kwenye hilo, lakini 19: “Mara nyingine tena wanyenyekevu watafurahi katika BWANA; wahitaji watafurahi katika Mtakatifu wa Israeli. Wakatili watatoweka, wenye dhihaka watatoweka, na wote wenye jicho la uovu watakatwa—wale wamfanyao mtu kuwa na hatia kwa neno, wamtegao mtetezi mahakamani na kwa ushuhuda wa uongo humnyima mtu asiye na hatia haki.”

Isaya 29:22-23 Kisha unafika kwenye mistari ya 22 hadi 23. Unasoma hapo, “Kwa hiyo, BWANA, aliyemkomboa Ibrahimu, awaambia nyumba ya Yakobo, Yakobo hataaibika tena, nyuso zao hazitabadilika rangi tena. Watakapoona kazi ya mikono yangu miongoni mwa watoto wao, watalitakasa jina langu; watakiri utakatifu wa Mtakatifu wa Yakobo.” Yakobo unaweza kutarajia kuwa katika taabu kwa sababu ya hali ya watoto wake, lakini tunachosoma ni: atafurahi. Na mstari wa 23 unasema kwa nini: atawaona watoto wake. Tazama, Yakobo hataona haya tena. “Watakapowaona watoto wao, kazi ya mikono yangu. ” Yakobo atawaona watoto wake, kazi ya mikono ya Mungu. Nadhani kinachosemwa ni kwamba Israeli wa kweli itaongezwa kwa kuongezwa kwa wale ambao sio lazima wawe wazao wa Yakobo kwa jinsi ya mwili. Lakini wao ni wale waliokombolewa kwa nguvu za Mungu na wao ni kazi ya mikono ya Mungu. Kwa hivyo unasoma, “Kwa hiyo, Bwana aliyemkomboa Ibrahimu, awaambia hivi nyumba ya Yakobo: Yakobo hataona haya tena, watakapowaona watoto wao, kazi ya mikono yangu, watalitakasa jina langu; watakiri utakatifu wa Mtakatifu wa Yakobo, wataamcha Mungu wa Israeli.”

Isaya 29:24 Kugeukia Mataifa kwa Mungu

Mstari wa 24 - hitimisho - unaangalia mustakabali wa mbali zaidi labda. Kwa sababu hapo unasoma, "Wale waliopotoka rohoni watapata ufahamu; wale wanaolalamika watakubali mafundisho." Wenye hekima waliomwacha Mungu na kuwa wapumbavu na kutupwa kando hatimaye pia watakuja kuelewa. Kwa hivyo wale waliokosea rohoni au waliopotoka rohoni pia hatimaye watakuja kuelewa. Nadhani hapo labda una sambamba na kile Paulo anachosema katika Warumi 11 na mfano wa mzeituni kwamba matawi ya asili, ambayo yalikatwa kwa muda, yatarudishwa tena na kupandikizwa tena kwenye mzeituni wao wenyewe. Wale waliopotoka rohoni watapata ufahamu. Wale wanaolalamika watakubali mafundisho. Sasa ikiwa hiyo ni njia halali ya kuelewa kinachoendelea katika sura hii, unaona una kuanzia mstari wa 14—kuanzia mstari wa 13 na kuendelea—

kuanzia mstari wa 13 hadi mwisho, unapata aina hii ya mtazamo wa macho ya ndege kuhusu mustakabali wa Mungu unaoshughulika na watu wake Mungu anapowageukia Wayahudi na kuwageukia Mataifa na hatimaye kuwarudisha Wayahudi wenyewe kwenye mzeituni huo. Sasa, kama nilivyosema, ufunguo wa hilo ni mstari wa 17: unafanya nini na umbo hilo ambalo liko katikati ya kifungu hiki chote? Kuhusu Lebanoni kugeuzwa kuwa shamba lenye rutuba, shamba lenye rutuba kuwa kama msitu? Na jinsi unavyoelewa hilo kutaathiri jinsi unavyoelewa maelezo ya kifungu kingine.

Isaya 29:19-21 Ushawishi Mdogo wa Uovu Kadri Injili Inavyoenea

Mistari ya 19 na 21 ni migumu. Nadhani unaweza kuelewa kwa maana Injili inapoenea, Injili inapohama kutoka Israeli hadi kwa Mataifa na kuenea katika mataifa ya ulimwengu, kutakuwa na kudhoofika kwa ushawishi mbaya. Kudhoofika kwa ushawishi mbaya - sio kuangamizwa, bali kudhoofika kwake.

Wakati huo inaweza kusikika kama, ndio, ndio... Lakini unaona katika mstari wa 19 wapole wataongeza furaha yao katika BWANA, maskini miongoni mwa wanadamu watafurahi katika Mtakatifu wa Israeli – hakika unaweza kuelewa hilo kulingana na uzoefu wa Injili.

Isaya 29:20-21

Mistari ya 20 na 21: Mtu mbaya sana ameangamizwa, mwenye dharau ameangamizwa, wote wanaoangalia uovu wamekatiliwa mbali, wanaomfanya mtu kuwa mkosaji kwa neno, wanamtegea mtego yeye akemeaye langoni , wanamgeuza mwenye haki kuwa bure. Aina hiyo ya tabia ambayo si ya haki kabisa - aina hiyo ya kitu kinachodhoofishwa na kuenea kwa Injili kupitia athari ambayo Injili ina katika njia ambazo mwanadamu anaishi. Naam, tena unaona, nadhani hiyo inategemea unachofanya na mstari wa 17. Acha nikupe wazo tofauti kabisa na nililopendekeza hapa: J Barton Payne anashughulikia 17 tofauti kabisa, na kisha anashughulikia mistari mingine tofauti pia na kuiweka katika muktadha

wa hali ya Ashuru; Payne Inapendekeza inaposema, “Baada ya muda mfupi Lebanoni itageuzwa kuwa shamba lenye matunda mengi,” anaona hilo kama ishara ya Lebanoni kupunguzwa hadi kiwango cha udhaifu; tazama anachukua shamba lenye matunda mengi kama ishara ya udhaifu: Lebanoni itapunguzwa hadi kiwango cha udhaifu, huku Israeli ikiwa na nguvu zaidi. Shamba lenye matunda mengi litaonekana kama msitu, msitu ukiwa ishara ya nguvu. Kwa hivyo - nadhani walikuwa na baadhi ya haya katika manukuu yako ... angalia ukurasa wa 22, aya ya mwisho. Chini ya Payne. Mstari wa 17 - hiyo ni ya sura hii - 29:17. “Bado muda mfupi Lebanoni itageuzwa kuwa shamba lenye matunda mengi, shamba lenye matunda litaonekana kama msitu ,” na inaelezea, Lebanoni, nuru ya Isaya 10:34, ambayo ilionekana kuwa aina ya himaya kubwa ya Ashuru tena karibu kupunguzwa hadi kiwango cha udhaifu, huku Israeli, kwa upande mwingine, ingekuwa na nguvu zaidi.

Juu ya ukurasa wa 23: kuna mfuatano wa marejeleo hapo, lakini unaona ya kwanza ni mistari ya 18 hadi 24, sehemu hii ambayo tumekuwa tukiiangalia. Hivi ndivyo anavyoiona: mfululizo mkubwa wa unabii uliochanganywa kati ya utabiri kuhusu kusonga mbele kwa Senakeribu, na maangamizi yanayofuata kuhusu athari za kisasa ambazo uharibifu huu ungeleta, haya yanaanza na ahadi za kutetea utetezi wa Israeli. Yakobo hataona aibu sasa atakapowaona watoto wake - Yakobo anaona nini kwa watoto wake? Unaona hilo liko chini katika mstari wa 23 - wale ambao hawakuangamizwa na Senakeribu, lakini katikati yake "watalitakasa jina langu na kusimama kwa hofu ya Mungu. Wapole wataongeza furaha yao katika BWANA," na kisha aya inayofuata: 20 hadi 21 inaongeza, "Mwenye dharau amekoma , na wote wanaotazamia uovu na kuwageuza wenye haki kando" ikimaanisha kwamba heshima na hofu imewashika - matokeo ambayo hayajaonekana katika 2 Wafalme 18 na 19, lakini nyongeza muhimu kwa simulizi hili la kihistoria. Kwa maneno mengine, kile Payne anachosema ni wakati Mungu anapoingilia kati na kuwaokoa Waashuri, athari ambayo inaleta kwa watu wanaoona hilo ndiyo inayoelezwa hapa katika Isaya 29. Anasema hilo halijatajwa

katika Wafalme wa Pili lakini kwamba hilo ndilo linaloonekana hapa.

Imani kama hiyo ingekuja juu ya mambo ambayo yanapaswa kuwa ya kidini na ya kimaadili. 30:22: “Nanyi mtazitia unajisi sanamu zenu zote za fedha na vitu vichafu.” Kwa njia chanya zaidi, 29:24 inatabiri wale waliopotea rohoni wanapaswa kuelewa, kwani mwenye dhambi aliyehukumiwa anapouliza, katika 33:14, ni nani kati yetu anayeweza kukaa na moto ulao?, Isaya alikuwa tayari amejibu katika mistari ya 15 na 16: yeye aendaye kwa haki katika maelezo ya nabii. Isaya 29:18, ingawa, inazungumzia viziwi wakisikia maneno ya kitabu - wazo likiwa kwamba urejesho wa kimungu huleta mwangaza wa kweli. Watu hawa walipata uelewa wa kweli kwa sababu Mungu aliingilia kati na akaokoa, na kwa hivyo anaona sura unayoiona ya Lebanoni ikigeuzwa kuwa shamba lenye matunda kama ishara ya Ashuru kuanguka katika udhaifu, na shamba lenye matunda likichukuliwa kama msitu linawakilisha Israeli kupata nguvu, na kisha matokeo yake ndiyo yale yaliyoelezwa katika mistari ya 18 hadi 24. Kwa hivyo, tumerudi katika jambo hili la tafsiri ya takwimu. Ngumu sana. Naam.

Suala Muhimu la Ufasiri: "Shamba Linalozaa Matunda," Ishara ya Udhaifu au Kilimo cha Mungu Je, maono haya yanatimizwa baadaye katika maisha ya Isaya mwenyewe? Sijui kama unaweza kusema itakuwa inawezekana au haiwezekani kutumia taswira kutabiri kitu ambacho kitakuwa katika siku zijazo za karibu zaidi badala ya siku zijazo za mbali zaidi - namaanisha kimsingi, bado ni utabiri, kwa hivyo sijui. Lakini tazama, kwangu mimi tatizo ni zaidi ya wazo la shamba lenye matunda linamaanisha nini. Kwangu mimi, shamba lenye matunda katika muktadha wa mawazo ya Isaya ni watu wake mwenyewe. Sio ishara ya udhaifu. Shamba lenye matunda. Hapana, shamba la mizabibu lilikuwa watu wa Mungu ambao aliwatunza na kwamba alilima na kuapa nadhiri. Na anachosema ni kwamba Lebanoni itakuwa shamba lenye matunda. Israeli imekuwa *shamba* langu lenye matunda, lakini wewe utakuwa msitu. Utakuwa nje ya eneo hili la ushiriki wangu wa moja kwa moja na kufanya kazi kwa muda. Unaona, Isaya anatumia

ishara za nguvu na udhaifu - shamba lenye matunda kama udhaifu - msitu kama nguvu. Naam, unaweza kujadili hilo kwa kadiri unavyotaka.

Nadhani inafaa na hayo yote, na jambo lingine linalofaa - kwamba hata uchukue mstari wa 17 katika sura ya 28, lazima uchukue mstari wa 15 katika sura ya 32. Unarudi kwenye taswira ile ile. Katika sura ya 32 unasoma, "Hata Roho atakapomwagwa juu yetu kutoka juu, na jangwa litakuwa shamba lenye matunda, na shamba lenye matunda litakuwa msitu." Na kwangu inaonekana kwamba Roho anayemwagwa juu yetu kutoka juu ni Pentekoste - kuja kwa Roho Mtakatifu na ni pamoja na kuja kwa Roho Mtakatifu ndipo unapopata mabadiliko haya - Mataifa wanaletwa katika uwanja wa shughuli ya ukombozi ya Mungu, lakini Payne bado anajaribu kuhusisha hilo na Waashuri - nadhani ni vigumu zaidi na 32:15 - lakini ni takwimu zile zile katika 32:15 kama ilivyo katika 29:17.

Imetafsiriwa na Chelsea Revell
Imehaririwa na Carly Geiman
Uhariri mbaya na Ted Hildebrandt
Hariri ya mwisho na Dkt. Perry Phillips
Imesimuliwa tena na Dkt. Perry Phillips